

WP7

URBAN ACCUPUNCTURE & SOCIAL ARCHITECTURE

MAY 2026

Activity 7.2.2.

Project Partner 9 – Cocoon Modules

**EUROPEAN
URBAN
INITIATIVE**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Activity 7.2.2.

“Ο αστικός βελονισμός ανακουφίζει από το στρες στην πόλη... είναι μια τακτική, μικρής κλίμακας παρέμβαση που μπορεί να δημιουργήσει ένα φαινόμενο κυματισμού (ripple effect)”

— Marco Casagrande.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Πάροχοι Αρχιτεκτονικών Υπηρεσιών: Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας

Γενικές Αρχές

Οι Αρχές και οι Εφαρμογές του παρόντος Κώδικα, οι οποίες εξηγούν και διευκρινίζουν τις Γενικές του Αρχές, θα διαβάζονται και θα ερμηνεύονται σύμφωνα με τις εξής Γενικές Αρχές:

1.Οι πάροχοι υπηρεσιών αρχιτεκτονικής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να τηρούν τις υψηλότερες αρχές ανεξαρτησίας, αμεροληψίας, επαγγελματικής εχεμύθειας, ακεραιότητας, επαγγελματικής ικανότητας και επαγγελματισμού, καθώς και την υψηλότερη δυνατή ποιότητα σε επίπεδο σχεδίου, τεχνικού αποτελέσματος και παρεχόμενων υπηρεσιών.

2.Οι πάροχοι αρχιτεκτονικών υπηρεσιών θα πρέπει να φέρνουν στην κοινωνία εξειδικευμένη και μοναδική γνώση, επαγγελματικές δεξιότητες και δυνατότητες που είναι βασικές για την ανάπτυξη του οικιστικού περιβάλλοντος καθώς και στις κοινωνίες και στους πολιτισμούς στους οποίους λαμβάνει χώρα η εν λόγω ανάπτυξη.

<https://architecture.org.cy/wp-content/uploads/kodikasDeontologias2016.pdf>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Πάροχοι Αρχιτεκτονικών Υπηρεσιών: Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας

Γενική Αρχή 2

Υποχρεώσεις ως προς το Κοινό Συμφέρον

2.1 Όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών αρχιτεκτονικής θα πρέπει να σέβονται και να βοηθούν στη διατήρηση και την ανάπτυξη του **συστήματος αξιών**, αλλά και να προστατεύουν τη **φυσική και πολιτιστική κληρονομιά** της κοινότητας στην οποία δημιουργούν ένα αρχιτεκτόνημα. Θα πρέπει να προσπαθούν, όχι μόνο να βελτιώνουν το **περιβάλλον** μέσα από την υψηλότερη δυνατή ποιότητα του σχεδίου τους, αλλά και την **ποιότητα της ζωής** και το φυσικό περιβάλλον, εντός του οποίου υφίσταται η κοινότητα αυτή, κατά τρόπο ο οποίος είναι **βιώσιμος**, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τη διατήρηση των υδάτινων και ενεργειακών πόρων, τη μείωση των αποβλήτων και την μείωση των εκπομπών άνθρακα στο πλαίσιο της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής, διατηρώντας πάντα στο νου τους τις επιπτώσεις της εργασίας τους στο ευρύτερο συμφέρον όλων όσων, εύλογα, αναμένεται να χρησιμοποιήσουν και να απολαύσουν το προϊόν της εργασίας τους.

<https://architecture.org.cy/wp-content/uploads/kodikasDeontologias2016.pdf>

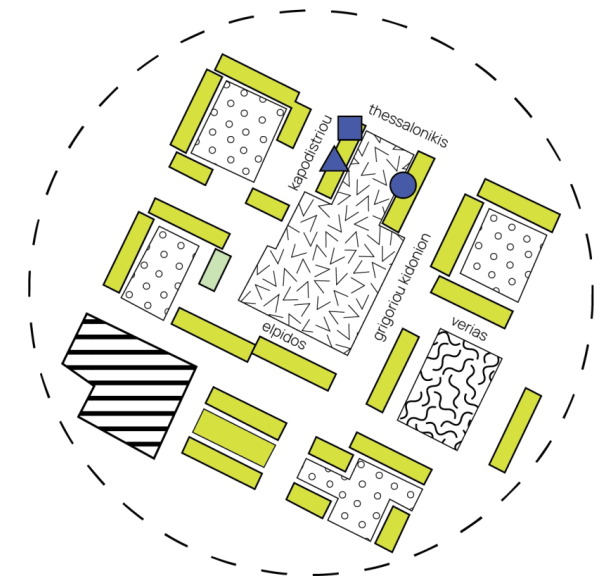
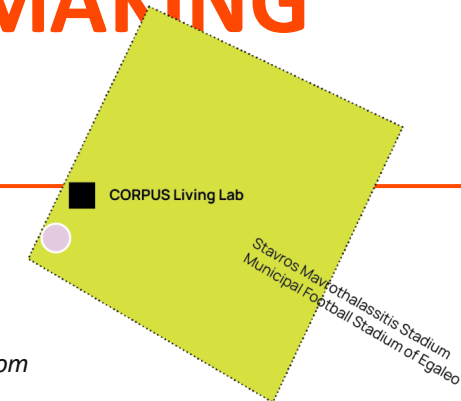
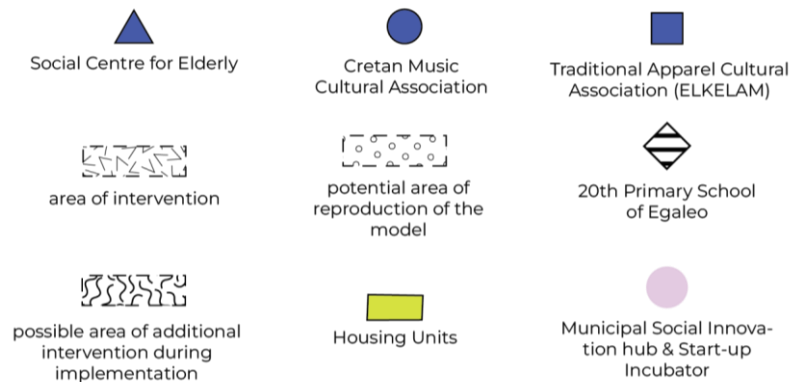
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Τι είναι Κοινωνική Αρχιτεκτονική;

Η Κοινωνική Αρχιτεκτονική είναι ένας κλάδος της αρχιτεκτονικής στον οποίο οι σχεδιαστές χρησιμοποιούν ανθρωποκεντρική έρευνα και σχεδιαστικούς στόχους για να εφαρμόσουν στρατηγικές σχεδιασμού στα έργα τους. Εξερευνά ιδέες όπως η διαμόρφωση του τόπου (placemaking), οι κοινόχρηστοι χώροι, η κατανόηση των συμπεριφορών, η συνδημιουργία και η συλλογικότητα.

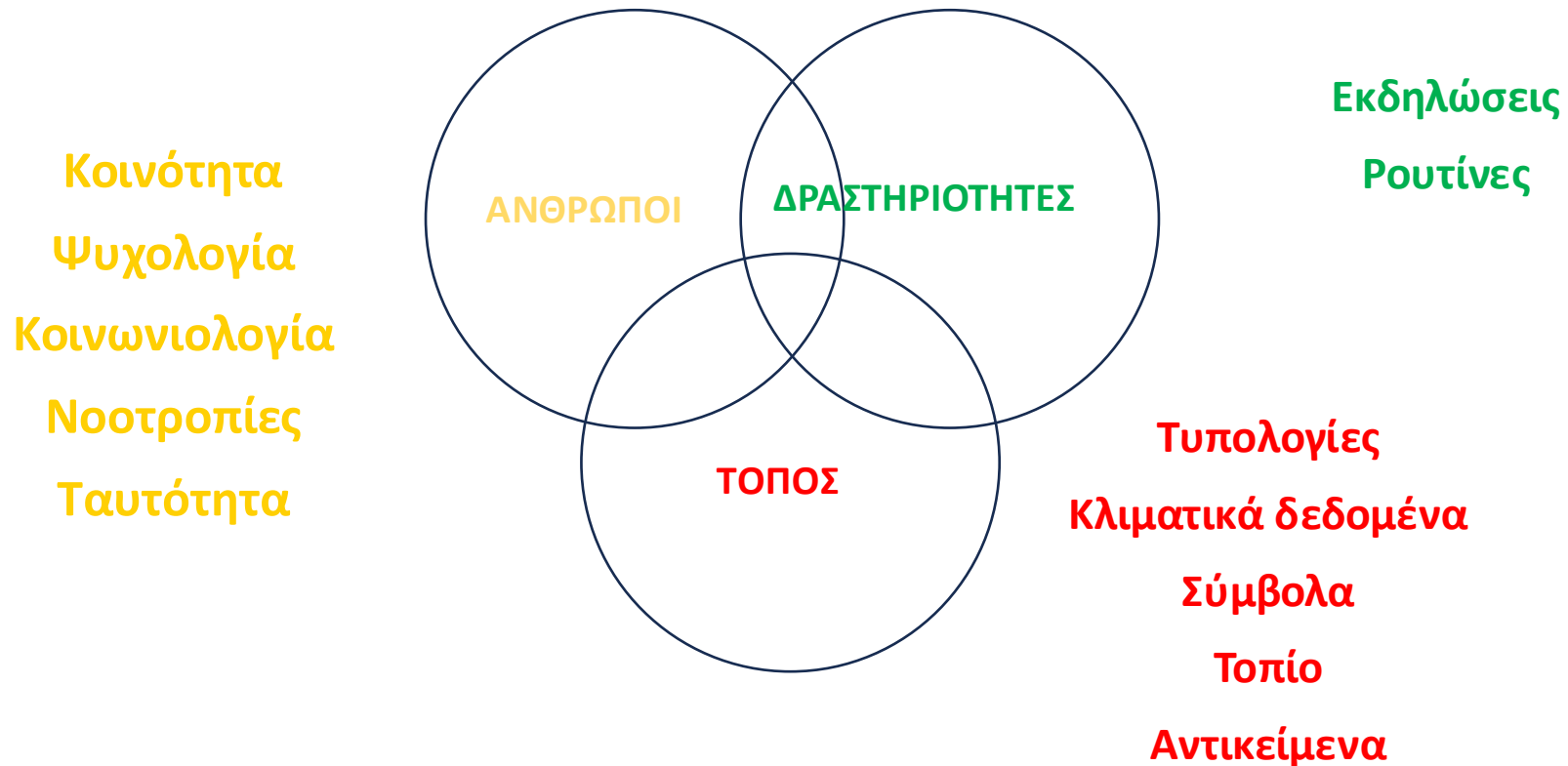
Reference: Aigaleo Urban Living Lab

https://corpusproject.eu/aigaleo-urban-living-lab/?utm_source=chatgpt.com

SOCIAL ARCHITECTURE / PLACEMAKING

Τι είναι Κοινωνική Αρχιτεκτονική;

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Τι είναι Κοινωνική Αρχιτεκτονική;

	SIMPLE	COMPLEX
MINDSET (What to think & ask about)	 <ul style="list-style-type: none"> Time Activities/Routines Location Movement/Progression Pain Points Demographics 	 <ul style="list-style-type: none"> Emotions Relationships Journeys Stories Metrics Motives
METHODS (How to research)	Interviews 	Observation
		Mapping
TOOLS (How to record research data)	Photos Notes Drawings Audio recorder Surveys 	Video Timelapse GPS Sensors

Source: <https://docs.archlogbook.co/01-industry-basics/social-architecture>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Placemaking – Ορισμός

Για να έχει ένα έργο διάρκεια, δεν αρκεί το σχέδιο· χρειάζεται μια ζωντανή σχέση ανάμεσα σε όλους μας—σχεδιαστές, δήμο και κατοίκους. Στην πράξη, αυτό σημαίνει χώρους ανοιχτούς σε όλους, χωρίς αποκλεισμούς, σχεδιασμένους στην κλίμακα του ανθρώπου.

Μπορούμε μάλιστα να πειραματιστούμε με προσωρινές "pop-up" δράσεις για να δούμε τι λειτουργεί. Ο τελικός μας στόχος είναι να δημιουργήσουμε μέρη όπου ο κόσμος νιώθει ασφάλεια και ταυτότητα—γιατί μόνο έτσι η κοινωνική ένταξη γίνεται πραγματικότητα.

Source:<https://www.archisearch.gr/architecture/placemaking-xenia-mastoraki/>
Source:https://www.archdaily.com/945826/camille-walala-unveils-public-urban-intervention-in-white-city-west-london?ad_campaign=normal-tag
Source:<https://design-anthology.com/story/design-trust-yau-tsim-mong-micro-park>
<https://illustrarch.com/landscape-architecture/public-spaces/40172-creating-inviting-public-spaces-architectural-insights.html>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Placemaking Movement

Δεκαετία του '60: Ο όρος εμφανίζεται με το «Κίνημα Placemaking» (Jane Jacobs, William Whyte), προωθώντας τον σχεδιασμό των πόλεων με επίκεντρο τον **άνθρωπο** και όχι το αυτοκίνητο. **1972:** Ο Jan Gehl, μέσα από το βιβλίο του *Life Between Buildings*, εισάγει τη θεμελιώδη αρχή: «**Πρώτα η ζωή, μετά ο χώρος, μετά τα κτίρια**», υποστηρίζοντας ότι η αντίστροφη σειρά αποτυγχάνει πάντα. **1975:** Με το έργο του Fred Kent (Project for Public Spaces), το placemaking καθιερώνεται ως η δημιουργία δημόσιων χώρων που στηρίζονται από τις **κοινότητες** και, ταυτόχρονα, τις ενισχύουν.

Πηγή: <https://medium.com/the-urban-condition/humans-of-urbanism-jane-jacobs-bd34380992ec>

“Cities have the capability of providing something for everybody, only because, and only when, they are created by everybody.”

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ/ PLACEMAKING

Placemaking Movement

Για την επίτευξη της κοινωνικής βιωσιμότητας — η οποία σε μεγάλο βαθμό ορίζει και ορίζεται από την οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα — απαιτείται μια μακροχρόνια σχέση μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών, η οποία μπορεί τόσο να μεταμορφώσει όσο και να διατηρήσει τους δημόσιους χώρους. Ωστόσο, για τη διασφάλιση αυτής της κοινωνικής βιωσιμότητας, απαιτούνται ορισμένες παράμετροι, όπως:

1. Συμπερίληψη και αποδοχή της διαφορετικότητας.
2. Πειραματισμός μέσω προσωρινών δραστηριοτήτων (pop-ups).
3. Δημιουργία κοινόχρηστων χώρων για αλληλεπίδραση.
4. Προσβασιμότητα για όλους.
5. Σχεδιασμός σε ανθρώπινη κλίμακα.
6. Ελκυστικά αστικά περιβάλλοντα (σπουδαίοι τόποι).

Τα ελκυστικά αστικά περιβάλλοντα αποτελούν βασικό πυλώνα της κοινωνικής βιωσιμότητας στη διαδικασία του placemaking. Μεταξύ των παραγόντων που δημιουργούν τέτοια περιβάλλοντα είναι η ενισχυμένη αίσθηση ασφάλειας, ταυτότητας και αξίας — έννοιες που βοηθούν στην προώθηση μιας πιο αποτελεσματικής κοινωνικής ένταξης.

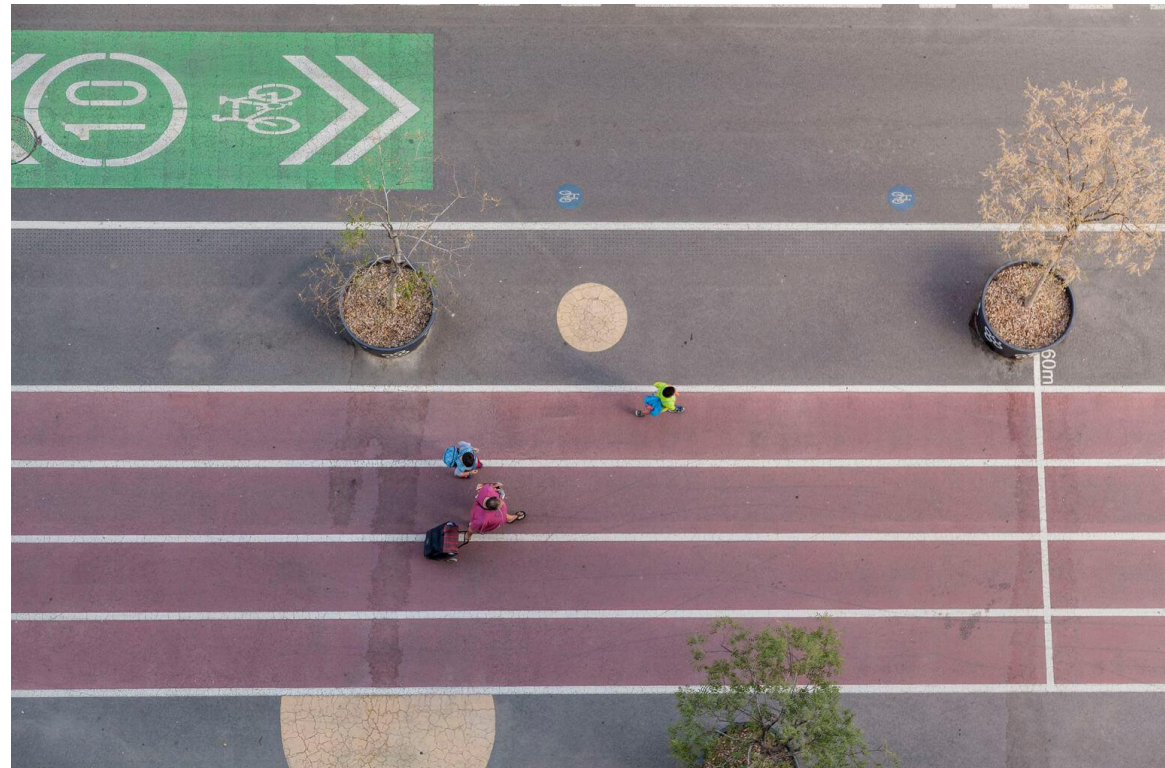

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Σπουδαίοι Τόποι

Πρόσβαση & Συνδεσιμότητα

«Ένας ελκυστικός δημόσιος χώρος θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμος, να επιτρέπει την εύκολη είσοδο και την κίνηση μέσα σε αυτόν. Θα πρέπει να είναι βατός για τους πεζούς, να συνδέεται καλά με τα μέσα μαζικής μεταφοράς, να είναι οπτικά ανοιχτός και να περιβάλλεται από ενεργά, φιλόξενα όρια, όπως καταστήματα αντί για τυφλούς τοίχους, καθιστώντας τον έτσι τόσο προσβάσιμο όσο και ασφαλή.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Σπουδαίοι Τόποι

Άνεση & Εικόνα

Ένας επιτυχημένος δημόσιος χώρος δίνει την αίσθηση ότι είναι φιλόξενος, ασφαλής και καθαρός. Η άνεση υποστηρίζεται από παροχές όπως καθίσματα και σκιερά μέρη, ενθαρρύνοντας τους ανθρώπους να παραμείνουν και να χρησιμοποιούν τον χώρο καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας και του έτους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Σπουδαίοι Τόποι

Χρήσεις & Δραστηριότητες

Ένας επιτυχημένος δημόσιος χώρος προσφέρει ποικίλες δραστηριότητες που προσελκύουν τους ανθρώπους καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Ένα μείγμα χρήσεων —παιχνίδι, αθλητισμός, εκδηλώσεις και καθημερινές δραστηριότητες— δημιουργεί λόγους για να επισκέπτονται οι άνθρωποι τον χώρο, να παραμένουν σε αυτόν και να επιστρέφουν.

Source

https://www.livelocity.com/projects/urbangatherings?utm_source=Pinterest&utm_medium=organic

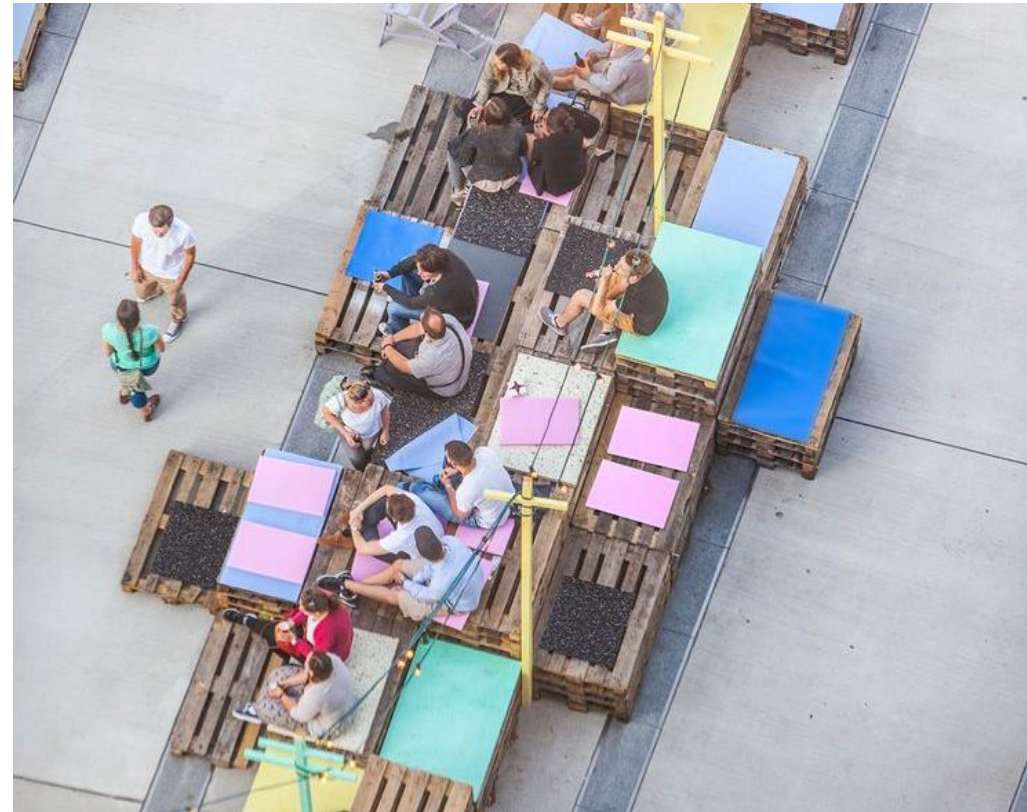

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Σπουδαίοι Τόποι

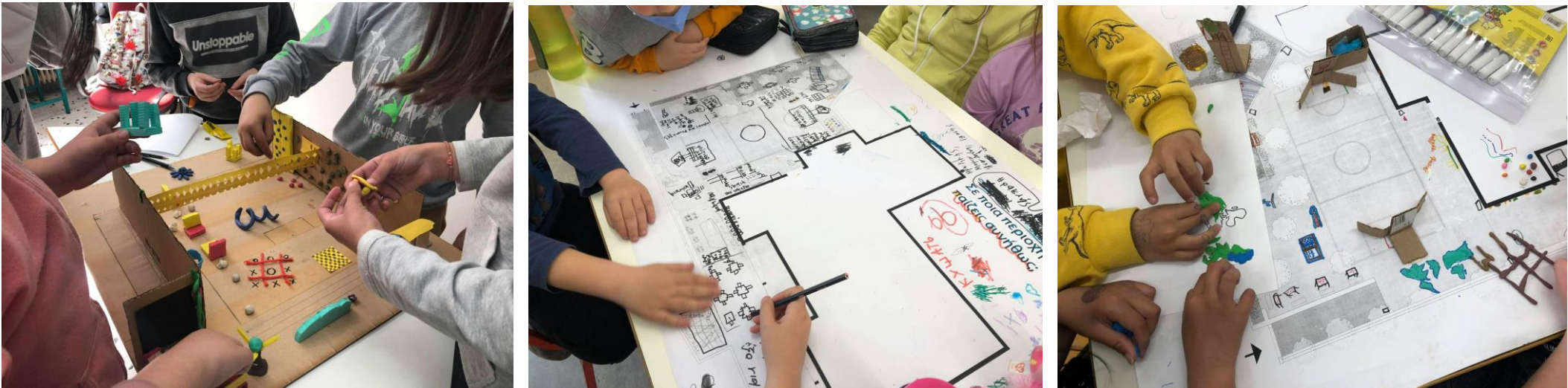
Κοινωνικότητα

Η κοινωνικότητα είναι μια βασική ιδιότητα ενός σπουδαίου τόπου. Όταν οι άνθρωποι συγκεντρώνονται, συναντούν φίλους, αλληλεπιδρούν με γείτονες και νιώθουν άνετα να συνδέονται με άλλους, ένας δημόσιος χώρος γίνεται πραγματικά ζωντανός και ουσιαστικός.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Σπουδαίοι Τόποι – Αναφορές - Inclusive Schoolyards, URBANA

Inclusive Schoolyards – Location: Athens, Trikala, Heraclion

Το "Inclusive Schoolyards" (Συμπεριληπτικές Σχολικές Αυλές) είναι ένα μακροπρόθεσμο εκπαιδευτικό και συμμετοχικό πρόγραμμα που αναπτύχθηκε από την URBANA, συνδυάζοντας παιδαγωγικά εργαλεία και αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις για την προώθηση της ισότητας, της συμπερίληψης και της συνύπαρξης στα σχολικά περιβάλλοντα. Το πρόγραμμα εστιάζει στη σχολική αυλή —τον πρώτο δημόσιο χώρο που βιώνουν τα παιδιά— ως ένα κρίσιμο πλαίσιο όπου διαμορφώνονται κοινωνικές σχέσεις, ιεραρχίες και πρότυπα αποκλεισμού.

Source: <https://www.urbana.gr/projects/inclusive-schoolyards>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Σπουδαίοι Τόποι – Αναφορές – Τα ποντίκια έφαγαν την πόρτα

Live Projects Network:

The Mice Ate the Door /

Ο στόχος ήταν η δημιουργία ενός χωρικού παιχνιδιού στο οποίο φυτά και βιβλία στο κατώφλι του σχολείου προσκαλούν τα παιδιά και από τις δύο πλευρές να το εξερευνήσουν. Οι μαθητές της Β' Δημοτικού και οι σχεδιαστές χρησιμοποίησαν το παιχνίδι και την καλλιτεχνική έκφραση ως κοινή γλώσσα, προκειμένου να σχεδιάσουν μαζί την πόρτα. Η παρέμβαση υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος "This is Athens-Polis»

<https://liveprojectsnetwork.org/project/library-door/>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

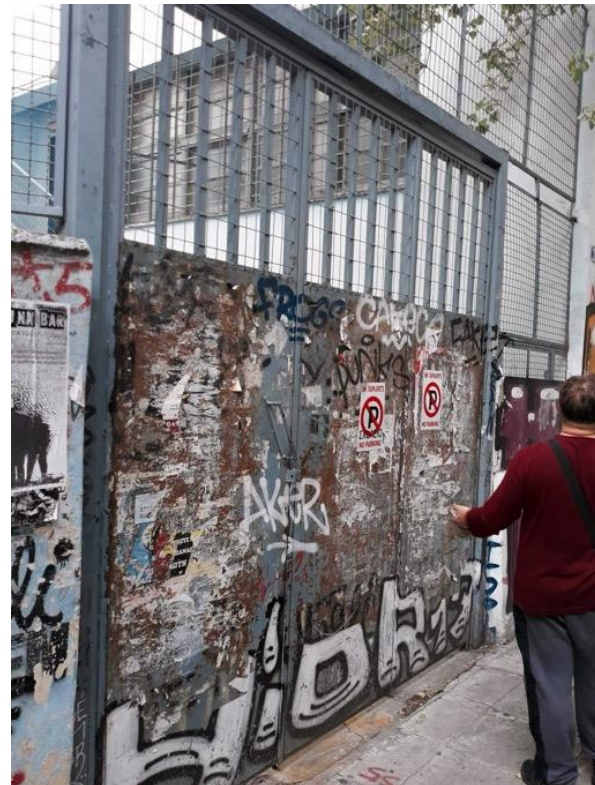
Σπουδαίοι Τόποι – Αναφορές– Τα ποντίκια έφαγαν την πόρτα

Natalia Bazaiou, Anastasia Noukaki, Tina Vardalachou

Live Projects Network:

Μέσω του παιχνιδιού και της τέχνης, μαθητές και σχεδιαστές συνεργάστηκαν για να μεταμορφώσουν την είσοδο ενός σχολείου σε έναν διαδραστικό χώρο με φυτά και βιβλία. Αυτή η συμμετοχική δράση χρησιμοποίησε τη δημιουργικότητα ως «κοινή γλώσσα» για να ενώσει τα παιδιά και να αναβαθμίσει το αστικό περιβάλλον.

<https://liveprojectsnetwork.org/project/library-door/>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Σπουδαίοι Τόποι

Οφέλη & Πλεονεκτήματα

- Υποστηρίζει και ενισχύει μια δίκαιη τοπική οικονομία.
- Προάγει την υγεία και την ευεξία.
- Ενισχύει την άνεση και την αίσθηση ευκολίας.
- Βελτιώνει την προσβασιμότητα.
- Καλλιεργεί την αίσθηση της κοινότητας.
- Ενθαρρύνει την κοινωνική αλληλεπίδραση.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / PLACEMAKING

Σπουδαίοι Τόποι – Αναφορές – YANKO DESIGN, COMMUNAL BENCH

thank you!

EUROPEAN
URBAN
INITIATIVE

